

**Проект на Устав за войсковата служба на въоръжените сили на
Република България**

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 16.01.2025 г. - 15.02.2025 г. Неактивна

Номер на консултация: #10825-К

Област на политика: Архив - Външна политика, сигурност и отбрана

Тип консултация: ---

Вносител: Министерство на отбраната

Тип носител: Национално

Уставът за войсковата служба във въоръжените сили е утвърден и обнародван през 2008 г. През май месец 2009 г. се обнародва Закона за отбраната и въоръжените сили на Република България, който предвиждаше, че актовете, издадени при действието на отменения с него ЗОВСРБ (обн. 1995 г.) запазват действието си, ако не противоречат на закона. При това положение действащия устав запази своето действие. Динамиката в обществените отношения, както и факта, че страната е все по-активен член на Организацията на Северноатлантическия договор (НАТО), както и настъпилите до момента законови промени доведоха да вземането на решение за изготвянето на нов устав.

С плана за развитие на ВС до 2026 г., приет с ПМС № 183/2021 г. се извърши реструктуриране на голяма част от въоръжените сили, актуализираха се техните мисии и задачи, както и функционалната им компетентност. Това обстоятелство допълнително провокира изготвянето на проект на устав, който да даде адекватна на съвременните обществени отношения уредба.

В предложеният проект на устав са разписани подробно всички дейности, които са част от обхвата на войсковата служба.

Проектът се публикува за срок от 30 дни.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на отбраната

Адрес: София, София 1000, ул.Дякон Игнатий 3

Електронна поща: cao@mod.bg

Полезни връзки

Официална интернет страница на Министерството на отбраната - <https://www.mod.bg/>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект - Устав 2024 текст.doc - вер. 1.0 | 16.01.2025](#)

[Само приложения Устав.docx - вер. 1.0 | 16.01.2025](#)

[МОТИВИ УСТАВ.docx - вер. 1.0 | 16.01.2025](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 27.06.2025](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

Автор: Христо Александров (15.02.2025 00:15)

За изменения

В чл. 204, т. 17 текстът „щабните роти (взводове)“ да се замени с „щаба на формированието“

Графиците за ползване на годишния отпуск на щабните роти (взводове) се изготвят от съответните ротни (взводни) командири.

В Чл. 64, ал. 4 текстът „пребиваващи“ да отпадне или да се даде точно определение за пребиваващ.

Нормалната продължителност на служебното време на военнослужещите е 8 часа. Не е ясно кога пребивават военнослужещите през цялото денонощие и само тогава ли се отдава разпределение на времето или е постоянно действащо?

В Чл. 69, ал. 1 Текстът: „в столова, отговаряща“ да се замени с текста: „в столова (помещение), отговаряща (отговарящо)“.

Не във всички военно формирования има действаща столова.

В Чл. 69, ал. 3 Текстът: „оперативния дежурен (дежурния по военно формирование)“ да се замени с текста: „при оперативния дежурен (дежурния по военно формирование или назначеното от командира длъжностно лице)“.

Оперативният дежурен (дежурния по военно формирование) и приготвянето на храната могат да бъдат в различни райони.

В Чл. 74, ал. 2 След текста: „външен вид“ да се добави текстът: „общото състояние (здравословно)“.

С цел превантивна мярка, да не се допускат болни да участват в учебния процес, както и военнослужещи, които не са в състояние да си изпълняват служебните задължения.

В Чл. 75, ал. 1 Да се добави текстът: „При настаняване в района на формированието, полеви занятия и други.“

С цел да се уточни в какви случаи е приложимо.

В Чл. 82, ал. 2 текстът да отпадне.

Имунизацията е по календар от МЗ и е задължение на личните лекари. Текстът е общ и не е конкретизирано, че се отнася само за мисии. Лекарите в медицинските пунктове нямат достъп до здравното досие на военнослужещите.

В Чл. 84, ал. 1, т. 2 текстът да отпадне.

Имунизацията е по календар от МЗ и е задължение на личните лекари. Текстът е общ и не е конкретизирано, че се отнася само за мисии. Лекарите в медицинските пунктове нямат достъп до здравното досие на военнослужещите.

В Чл. 296, т. 4 Текстът: „в техническата част“ да се замени с текста: „в логистичните органи“.

Техническа част е остаряло наименование.

В Чл. 306, т. 3 Текстът: „с подписа на лицето“ да отпадне. Придружаващ е достатъчно.

В Чл. 307, т. 10 Текстът: „кочан за еднократни пропуски“ да се замени с текста: „книга за отчитане издаването на еднократни пропуски по образец“.

В голяма част от военните формирования са въведени пропуск с текст: Пропуск № 1, Пропуск № 2 и т.н., които се получават срещу подпис в книга, след което се връщат. Посетителите са с придружаващи.

В Чл. 313 да се да се добави нова ал. 3 със следния текст „командирът на военното формирование със своя заповед определя документацията и оборудването в дежурната стая.“

Документите, касаещи дежурния по батальон, когато има оперативен дежурен, на който той е подчинен, могат да се прецизират и да се оставят само тези, които действително касаят батальона. Арг. чл. 292, ал. 2 от Устава.

Оборудването на дежурната стая на дежурния по батальон е с по-малко документи. Част от документите от дежурната стая на дежурния по формирование (район) не го засягат и не влизат в употреба.

В чл. Чл. 323, ал. 2 След текста: „Главният сержант“ да се добави текстът: “(логистикът)“.

Да е в съответствие с чл. 216 от Устава.

В чл. 603. ал. 6 текстът „и на други лица“, да се разясни кои са тези „други лица“. Да се конкретизира, кои длъжностни лица могат да възлагат извършването на церемонията.

Автор: Симеон Симеонов (14.02.2025 23:50)

Относно проекта на УВС на ВС на РБ

В чл.14 от проекта в примера е коректно да се изпише „50-та“ вместо „50“.

Относно чл. 18 ал.1 т. 2: В много военни формирования има по няколко контролно-пропускателни пункта, така че да се запише че е само един не е коректно.

Относно т. 1 от чл.27 ал.1.: Лично аз не подкрепям носенето на дълги коси в армията, но така написана точката е откровено дискриминационна (по признак пол) по отношение на прическите на военнослужещите мъже спрямо т.2 за военнослужещите жени. Що се отнася до носенето на бради – във всички европейски държави членки на НАТО (в това число и всички източноевропейски държави) това е разрешено с изключение отново на Българската армия по непонятни причини.

Относно чл. 53. Ал. 1 т. 3: Във Военновъздушните сили освен авиационни бази има и други типове бази. Те ще имат ли бойни знамена след като не фигурират в точката.

Чл. 74 - „Сутрешен преглед“ и чл. 75, чл.76 и чл. 77 - „Вечерна проверка“ да отпаднат – отдавна няма наборна армия! Тези мероприятия биха могли да се провеждат по време на полеви лагери учения и т.н. но мястото им не е в този раздел.

Така написано означава, че личният състав на военните формирования след като в края на работния ден се е прибрал по домовете си, трябва отново да се връща на работа за провеждане на вечерната проверка и след това отново да се прибира по домовете си !!!!

Чл. 167 ал. 2 да се промени както следва Заместник-командирът (заместник-началникът) на военното формирование по логистиката е заместник на командира (началника). Той е пряк началник личния състав на военното формирование.

Да се създаде нова ал.3 „Той е пряк началник на личния състав от подчинените му структури по логистика“

Старата ал. 3 да стане ал. 4.

Няма никаква логика в това заместник-командирът по логистиката да е пряк началник на целия личен състав (вместо само на личния състав от неговия ресор), а всички останали заместници да са началници на само на личния състав в съответния ресор за който отговарят.

В чл. 274 са изброени изчерпателно за кои видове дежурства кои категории военнослужещи се назначават прави впечатление, че офицерските кандидати (които са отделна категория военнослужещи обособена в далечната 2010 г.) **не могат да се назначават за носене на всичките изброени видове дежурства**. Т.е. те хем са длъжни по закон да носят дежурство, хем са лишени от тази възможност.

Навсякъде в документа където е останала изписана длъжността „началник-щаб“, да се замени с „началник на щаба“ в съответствие с класификатора на длъжностите на военнослужещите в министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия. Стр. 199, 291, 295, както и стр.4 от Приложенията.

Автор: Симеон Симеонов (14.02.2025 22:24)

Относно приложенията към проекта на УВС на ВС на РБ

В приложение 2 от проекта и по конкретно в т. 3 и т. 4 от забележките се използва некоректният термин „домашен отпуск“. Такъв отпуск няма упоменат не само в ЗОВСРБ, но и въобще в българското законодателство. „Домашен отпуск“ имаха наборните войници по отменените устави. В конкретния случай думата „домашен“ следва да отпадне в т. 3 и т.4 от забележките към приложението.

Относно приложение №5: Моля сменете снимката на пропуска, на която някой не особено работлив служител е залепил листчета с корекции върху стара снимка вместо да направи нов образец на MS WORD, който щеше да му отнеме 2-3 минути.

Относно приложение №6:

1. Моля сменете с нови, снимките на военнослужещия мъж. В чл. 23. от проекта се казва, че на военнослужещите, когато са с униформено облекло, се забранява да смесват или комбинират униформените облекла. На снимката е показан сержант с камуфлажна униформа със зелена разпетновка (СВ) и сиви пагони и именна табелка от бившата униформа на ВВС, която вече не се използва.

2. Над втория ред снимки на военнослужещата жена е изписано с големи букви „ЖЕНИТЕ ВОЕННОСЛУЖЕЩИ НОСЯТ ПРИЛИЧНИ ПРИЧЕСКИ, ПОЗВОЛЯВАЩИ КОСИТЕ ДА БЪДАТ ПРИБРАНИ **НА КОК ПОД ШАПКАТА** ИЗВЪН БАРЕТАТА, ПИЛОТКАТА“. Буди недоумение примера с последната снимка на която военнослужещата е с огромен кок **ИЗВЪН ШАПКАТА**.

Относно приложение №9: Примерите на етикетите са недобре направени, не отговарят на размерите и инициалите на военнослужещите са написани слято (както и на много други места в проекта).

Относно приложение №10: Съгл. чл. 47, ал. 1, в описа на стаята за съхраняване на оръжието се вписват количеството и номерата на пирамидите. В дадения образец на опис липсва "№" и текста изглежда незавършен. Същият следва да се промени, например: "ОПИС НА ОРЪЖИЕТО В ПИРАМИДАТА № .... НА ....."

Относно приложение №19:

1. В легендата към графика се използва некоректно терминът „почивка“. Съгласно наредба Н-18/19.12.2012 г. на МО от 16.10.2018 г. думата „почивка“ беше заменена с компенсация с намалено служебно време.

2. странен е примерът с дежурството на 4-ти (четвъртък), от който се почива на 5-ти и 6-ти (СЪБОТА!).

3. съгласно чл. 17. от наредба Н-18/19.12.2012 г. на МО „При носене на 24-часови дежурства служебното време се зачита в размер на 12 часа за всеки от дните, през които се носи дежурството, независимо от разпределението му по часове в тези дни“. Във всички примери в графика денят след дежурството е даден като „почивка“. След като за същия ден по наредбата се зачитат отработени 12 часа т.е. максимума, как точно „почива“ военнослужещият или пък му се осигурява компенсация с намалено служебно време (максимумът на което е 8 часа).

4. Примерният график за наряда е тотално непригоден за военнослужещите които носят дежурства и са в режим на сумирано изчисляване на служебното време съгл. чл.34 от наредба Н-18/19.12.2012 г.

5. Буди недоумение какво правят отпуските в график за дежурство? И пак е странен примерът с „к-н Иванов“, който излиза в отпуск от 7-ми (неделя), след като отпуските са в работни дни.

Автор: Иван Кировски (14.02.2025 15:24)

Чл. 121. (1) т.2 На военнослужещия се забранява

Прецизиране на термина използван в Чл. 121. (1) т.2 "служебна информация" или дефиниране понятието.

Автор: Иван Кировски (14.02.2025 15:19)

Отмяна на Чл. 27. (1) и (2) или прецизиране на текста.

Примерен текст:

Чл. 27. Военнослужещите, когато са с униформено облекло, са длъжни да спазват приличен външен вид, определен със заповедта на Министъра на отбраната за определяне на носенето на униформа и отличителни знаци, от военнослужещите.

„Чл. 174. (1) (Изм. - ДВ, бр. 16 от 2010 г., в сила от 26.02.2010 г.) Военнослужещите носят униформа и отличителни знаци, определени със заповед на министъра на отбраната. от ЗОВС на БА.“

Мотиви:

Така въведените „ограничения“, създават неравенство между половете.

Какъв е мотивът, мъжете да са със къси коси и детайли на „прическа“, а за жените липсват детайли на прическа само определяне на дължината на косата, ако на едните ще се дава право на носят дълга коса, справедливо е и другите да имат същото право. Защото възниква, логичният въпрос, какво е тактическата, оперативна или стратегическа причина за наложената забрана?

Бръсненето е регламентирано само за мъжете?

Относно „татуировките“, не оборим факт е че с тутси влизат/излизат във/от висшите военни училища, също така се приемат, войници с татуировки, за справка официалните страници в Интернет на МО, СВ, ВВС, ВМС и СПМО на БА (По примера с така известната заповед на употребата на алкохол (забраната за употреба) е по-удачно да се регламентира със заповед на министъра).

Пример за коректен текст е Чл. 27. (2) там не се прави дискриминационно делене, там се говори за „военнослужещите“ не се разделят по пол.

Военнослужещите независимо от пола си, са военнослужещи и има значение, дали си изпълняват служебните си задължение, съгласно установените норми!

Автор: Ангел Александров (14.02.2025 12:39)

Долу чорбаджийския манталитет:-)

Колко хубаво е написано, почти като в романите за рицарите и наръчниците за етикет в обществото:

Чл. 122. (1) Военнослужещите са длъжни в отношенията помежду си да бъдат вежливи, сдържани и да се обръщат един към друг на „**Вие**”.

А реално, почти без изключение, никой от "началстващите лица" не го спазва във взаимоотношенията си с по-младши.

Предлагам: в чл. 122 да се допише ал. 5 - "Ако началник(старши) се обърне към подчинен(младши) на "ти", той задължително отговаря на "ти".

Струва ми се справедливо.

Автор: Иван Кировски (13.02.2025 09:45)

Илюстрациите са особено типични за детските книжки

Заличаване на „Приложение 6 към чл. 27, ал. 1“

Мотив:

- Излишно илюстриране на дискриминационният текст.

Автор: Елица Кирова (11.02.2025 10:36)

Приложение 4 към чл. 18, ал. 10.

В приложение 4 към чл. 18, ал. 10, текстът в т. 8.2 да се заличи.

Мотиви: Противоречи на чл. 14, ал. 1 от Наредба № Н - 15/27.04.20210 г. за условията, размерите и реда за изплащане на допълнителни възнаграждения за специфични условия при изпълнение на военната служба.

В приложение 4 към чл. 18, ал. 10, текстът в т. 40 да се замени със следния текст: "Заповед, относно обявяване на военнорслужещи, пътуващи от отдалечени населени места."

Мотиви: Министърът на отбраната отдава ежегодна заповед, относно изплащане на транспортни разходи за съответната година, с която определя условията, размерите и реда за изплащането им.

Автор: Вълчо Атанасов (09.02.2025 09:30)

Предложения

В чл. 162, ал. 1, т. 9 текстът „, като обявява резултатите в заповед“ да се заличи.

Мотиви: В същата т.9 на новия Устав е добавено второ изречение „За установените слабости и нарушения и за резултатите от частичните проверки проверяващият е длъжен да запише своите бележки и констатации в Книга за извършените

проверки;“

Добавеното второ изречение е в пълен синхрон с чл. 214, ал. 2 от Вътрешни правила за документиране на стопанските операции в Министерството на отбраната, Българската армия и структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната, а текстът „като обявява резултатите в заповед“ е останал от стария Устав. Ако резултатите от проверката ще се обявяват и в заповед се получава излишно дублиране на една и съща дейност.

В чл. 288, ал. 1 текстът „и се явяват при командира (началника) на военното формирование“ да се заличи.

Мотиви: Съгласно чл. 166, т. 8 – Началникът на щаба на военното формирование, освен общите задължения на командирите (началниците), е длъжен:

8. да инструктира оперативния дежурен (дежурния по военно формирование) преди застъпването му в дежурство и разрешава неговата смяна;

Текстът „и се явяват при командира (началника) на военното формирование“ в чл. 288, ал. 1 е останал от стария Устав, в който беше разписано, че смяната на дежурните става при командира на военното формирование.

Да се коригира номерацията на членовете от Устава след 335 член. В момента след чл. 335 е записан чл. 331.

Автор: Ивайло Христов (07.02.2025 10:52)

Глава 5, чл.260 и коментар по чл.259, т.7 и т.8

Чл.260, т. 6 – В определени случаи се налага военнослужещи да напускат местослуженето в работни дни при изпълнение на национални и/или служебни задължения. При така посоченият текст българските военнослужещи би следвало, при никакви обстоятелства да не напускат местослуженето си, освен при наличие на заповед за командировка и/или заповед за отпуск (която се предполага, че е национална такава). Трябва да се прави и разлика между работни дни и работно време. В извън работно време не би следвало да има ограничения, както такива няма и за военнослужещите изпълняващи службата си на територията на страната. В допълнение различните структури/щабове в различните държави имат различни почивни дни. Предложение: Текстът да се допълни и да придобие вида: „да напуска, в работно време приемащата държава и/или местослуженето, само при наличие на национална заповед за командировка или заповед за отпуск (национална или документ, съгласно процедурите на съответната международна структура/щаб) или цялата точка да отпадне и да бъде част от заповед на министъра на отбраната, като също се има предвид предложението текст за промяна на точката.

В чл.259, т.7 и т.8 съдържат текст „българско законодателство“ и национално законодателство“. Предложение: В случай, че не се приеме предложението тези

точки да отпаднат, поне да се използва само единият термин и в двете точки.

Автор: Ивайло Христов (07.02.2025 10:51)

Глава 5, чл.259

Чл. 259, т.5 – Практиката на издадените заповеди за назначаване на български военнослужещи на длъжности в международни структури/инициативи не предвижда период за приемане/сдаване на длъжността. В допълнение, процесът на приемане/сдаване на длъжност в международна структура не изисква каквато и да е била намеса на съответния старши национален представител, тъй като това е непосредствена отговорност и задължение на непосредствения началник, съгласно щатното разписание на структурата. В тази връзка текстът на предложената точка е неприложима и неизпълнима. Предложение: Точка 5 да отпадне.

Чл.259, т.6 – Изготвянето на атестационните формуляри се организира от националния военен представител, чрез съответната структура по човешките ресурси в дадения международен щаб/организация, но не изисква процес на координиране с други структури. Предложение: Текстът „и координира“ да отпадне.

Чл. 259, т.7 – Военнослужещите/цивилните служители на длъжности в международни структури подават рапорт за разрешаване ползването на отпуск до директора на дирекция „УЧРО“, който се съгласува със старшия национален представител в съответната структура. Ползването на годишния отпуск става след получаване на съответната национална заповед, която го разрешава. Какво точно се има предвид с организирането на ползването на годишния отпуск, съгласно българското законодателство? Също така в министерска заповед са посочени задълженията на старшия национален представител по въпроса свързан с планирането, ползването и отчитането на годишния отпуск. След като въпросът е вече регламентиран, е излишно да бъде част от УВС. Предложение: точка 7 да отпадне.

Чл.259, т.8 – Участието в посочените мероприятия става след изготвяне на докладна записка до постоянния секретар на отбраната за участие в мероприятията, която се съгласува със старшия национален представител. Участието се разрешава след като бъде издадена съответна национална заповед. Контролът на участието се извършва с отчетна докладна записка, така както е регламентирано в заповедта разрешаваща участието. Цялата процедура е разписана в министерска заповед. След като въпросът е вече регламентиран, е излишно да бъде част от УВС. Предложение: т. 8 да отпадне.

Чл.259, т.9 – Въпросът е регламентиран в министерска заповед и е излишно да бъде част от УВС. В случай, че точката остане би следвало да се допълни с текст относно на кого да се представя това сведение. Предложение: т. 9 да отпадне.

Чл.259, т.10 – Какво точно се има предвид под „всестранното осигуряване“? Текстът си в този вид предполага неизпълнимо задължение за старшия национален представител. В случай, че текста се запази е желателно да бъде посочено с коя структура в МО се взаимодейства за да бъде координирано въпросното всестранното

осигуряване. Предложение: т.10 да отпадне.

Чл.259, т.11 – Следва да се дефинира понятието „български делегации“? При провеждане на официални мероприятия с участието на българска делегация, водеща роля по организирането, координирането и провеждането му има протокола на съответната международна структура. Старшият национален представител задължително е част от координирането на мероприятиято. В тази връзка той не може да „организира“ провеждането на официални мероприятия. Обхватът на термина „осигуряване на дейности“ е изключително широк и следва да се прецизира за да може посочените задължения да бъдат изпълними. В тази връзка определени дейности биха изисквали финансов ресурс, с който старшият национален представител не разполага. Предложение: Прецизиране на текста.

Автор: Ивайло Христов (07.02.2025 10:50)

Глава 5, чл.255, чл.256, чл.258

Чл. 255 – Текстът посочва международни организации и инициативи. Така предложеният текст предполага само един старши национален представител за дадена организация/инициатива, което е нелогично (НАТО и ЕС са международни организации). Текстът следва да се прецизира за отделна структура/щаб от международни организации и инициативи. Също така дори и когато има само един представител на съответна нация в даден щаб то той е старши национален представител за страната си. При така предложеният текст, в случай, че в даден международен щаб/организация има само един български представител, то тогава цялата Глава V не би следвало да се отнася за него. Предложение: Текстът: „В международни организации и други международни инициативи“ да се промени на: „В съответния щаб/ структура на международната организация/инициатива“. Да се включи и текста: “В случаите когато в дадена структура/щаб където има назначен на длъжност само един български военнослужещ, същият е и старши национален представител”.

Чл.256 – В някои структури и щабове от международни организации и инициативи има назначени и цивилни служители. Те ще бъдат или няма да бъдат подчинени на старшият национален представител? Предложение: Да се включи текст по отношение на цивилните служители и тяхната подчиненост на старшият национален представител.

Чл. 258 – Старшият национален представител е лице за контакт не само със структурите по управление на човешките ресурси/администриране на личния състав в съответната международна организация. С него комуникира командната група на съответния щаб/структура, както и той с тях. Предложение: Да се прецизира текста.

Автор: Ивайло Христов (07.02.2025 10:39)

Глава 5

1. Глава V – Така предложеният текст на заглавие за Глава V се отнася само за военнослужещите, но на длъжности в международни организации и инициативи са назначени и цивилни служители. Предложение: да се промени текста на: Задължение на длъжностните лица при изпълнение на служба в състава на структури на международни организации или в други международни инициативи в чужбина.

2. В глава V, чл. 259 регламентира задълженията на старшия национален представител, но няма текстове по отношение неговите права. Би следвало освен задължения същият да има и правомощия. Предложение: Да се включи текст относно правомощията.

3. Предложение: Навсякъде в Глава V текста: „международна организация или международна инициатива“ да се замени с: „щаб/структура на международната организация/инициатива“

Автор: Ангел Александров (06.02.2025 09:46)

Професионалното достойнство по света и у нас :-)

В чл. 8 ал, 4 , след личното да се добави "и професионалното" .

Едва ли има друга армия по света където човек може да види офицери да косят трева, да разпъват палатки или да се занимават с товаро разтоварни дейности.

И по тъжното е, че някои отдавна го приемат и за нормално и даже не им идва и на ум да възразят.

Парадоксално , но ако попаднат в плен , професионалното им достойнство им ще бъде по защитено защото чл. 49 на третата женеvsка конвенция третиращ правата на военнопленниците казва:

"Ако офицерите или приравнените с тях лица поискат някоя работа, която им подхожда, последната ще им бъде дадена в рамките на възможното, но при никакви обстоятелства не могат да бъдат принуждавани да работят."

Доколкото чл. 148 , ал. 2 указва че не се изпълнява заповед която води към извършване на очевидно пресъпление, а нарушаването на Женевските конвенции определено е такова, изрично да се забрани възлагането на военнослужещи офицери да извършват физическа работа от логистичен и стопански характер като : косене,

метене, боядисване, варосване дръвчета, товаро разтоварни дейности, чистене на печки, тупане дюшеци и т. н.

Ако настоящето ми предложение не се приеме, моля поне в рекламните кампании за кандидат курсанти честно да им се обяснява и какво още ще се очаква от тях в бъдеще:-(

Автор: Ангел Александров (06.02.2025 09:43)

Професионалното достойнство по света и у нас:-(

В чл. 8 ал, 4 , след личното да се добави "и професионалното" .

Едва ли има друга армия по света където човек може да види офицери да косят трева, да разпъват палатки или да се занимават с товаро разтоварни дейности.

И по тъжното е, че някои са толкова убити вече, че го приемат и за нормално и даже не им идва и на ум да възразят.

Парадоксално , но ако попаднат в плен , професионалното им достойнство на офицери ще бъде по- защитено защото чл. 49 на третата женеvsка конвенция третиращ правата на военнопленниците казва:

"Ако офицерите или приравнените с тях лица поискат някоя работа, която им подхожда, последната ще им бъде дадена в рамките на възможното, но при никакви обстоятелства не могат да бъдат принуждавани да работят."

Доколкото чл. 148 , ал. 2 указва че не се изпълнява заповед която води към извършване на очевидно пресъпление, а нарушаването на Женевските конвенции определено е такова, ПРЕДЛАГАМ изрично да се забрани възлагането на военнослужещи офицери да извършват физическа работа от логистичен и стопански характер като : косене, метене, боядисване, варосване дръвчета, товаро разтоварни дейности, чистене на печки, тупане дюшеци и т. н.

Ако настоящето ми предложение не се приеме, нека поне в рекламните кампании насочени към кандидат курсантите да им се казва честно какво ги очаква в бъдеще.

Автор: Петър Джонгов (01.02.2025 09:55)

Отмяна на ал.2 и 3 на чл.22.

Нека се позволи на военнослужещите да носят униформата както им е удобно(всеки да може да си реши дали иска да носи полар под шубата зимата и дали на 30 градуса апри месец да е по риза). За всяко строяване, различно от ежедневните се отдава заповед каква да е формата. Ако не отпаднат тези алинеи, то поне променете датите.

Автор: Мариела Димчева (28.01.2025 13:34)

дисциплина

Здравейте! Искам да насоча вниманието на отговорните за проекта на този устав длъжностни лица по следните въпроси:

1. Съгласно чл. 6, ал. 1 от Устава, командирите (началниците) извършват проверки по състоянието на войсковия ред и състоянието на дисциплината.

В чл. 11, ал. 1 е посочено, че новоназначените командири (началници) на военни формирования встъпват в длъжност на основание писмена заповед, издадена по правомощия от съответния командир (началник), като съгласно ал. 4 се изготвя акт, в който се отчита и **състоянието на дисциплината** на личния състав (виж т. 2).

Чл. 120, т. 3 регламентира, че военнослужещият е длъжен да съдейства на командирите (началниците) за поддържане на **войсковия ред и дисциплината**.

В Устава понятието анализ на дисциплината се появява за първи път в задълженията на заместник-командира (заместник-началника) на военно формирование, като съгласно чл. 154, т. 10 той следва **да участва в изготвянето на анализите на дисциплината**. С такова участие Устава задължава и заместник-командира на батальона/дивизиона/ескадрилата (чл. 193, т. 11) и помощник-националния командир на контингент (чл. 244, т. 4).

В Устава обаче никъде не се регламентира кой и с каква периодичност провежда анализ на дисциплината.

2. Войсковият ред е система от дейности, посочени в чл. 5, ал. 1 (макар, че липсва ал. 2 и не е редно да има ал. 1) от Устава.

Общо е задължението на командирите (началниците) да поддържат войсковия ред в съответствие с този Устав (чл. 159, ал. 1, т. 11, като тук отново липсва ал. 2 и не е редно да има ал. 1), както и да предприемат всички законни мерки за поддържането му (т. 27 от същия член).

Логично е състоянието на войсковия ред да бъде периодично анализирано, което би довело до отчитане и разпространение на положителния опит и добри практики за неговото поддържане или до набелязване на мерки за подобряването му.

3. Към настоящия момент анализите на състоянието на войсковия ред и на състоянието на дисциплината се извършват на всички нива във военните формирования от въоръжените сили, като са част от Анализа на подготовката извършван, съгласно тактическата публикация на въоръжените сили на Р България (ТП 7-4). Въпреки тяхното провеждане, същите не са регламентирани в нито един документ.

Не е логично Устава да задължава командирите (началниците) да изготвят анализ на опазването на околната среда (чл. 101, ал. 3, т. 4) и годишен анализ на допуснатите нарушения и слабости, но по отношение посочените такива в подадените през годината рапорти, сигнали и жалби (чл. 158, ал. 3), а да липсва текст,

регламентиращ провеждането на анализи за състоянието на войсковия ред и дисциплината.

Предвид изнесените факти, предложението ми е в Устава да се регламентира провеждането на анализ на състоянието на войсковия ред и на състоянието на дисциплината на всички нива на командване във въоръжените сили, **като предлагам следния текст:**

„чл. .xxx.. (1) Командирите (началниците) на военни формирования провеждат анализ на състоянието на войсковия ред и дисциплината, като набелязват мерки за отстраняване на констатираните нарушения. Периодичността на тези анализи е:

- в нивото взвод – ежеседмично;
- в нивото рота – ежемесечно;
- в нивото батальон – на полугодие, като през второто полугодие се анализира състоянието през годината;
- в нивата полк и по-високо – ежегодно, в началото на календарната година.

(2) Тези анализи могат да се съвместят с анализите на подготовката на военните формирования на всички нива на командване и управление.“.

Предлагам компетентните длъжностни лица да включат предложения текст, като по целесъобразност преценят неговото място в Устава. Като вероятно място на предложения нов член, може да бъде:

- нова ал. 2 към чл. 159 от основните задължения на командирите (където пак има ал. 1, а липсва ал. 2);
- нова ал. 4 към чл. 6.

Автор: ivan aleksiev (26.01.2025 19:17)

Въпрос

С отпадането на гарнизонната служба къде отива Планът за охрана и отбрана на гарнизона при нападение от диверсионни групи, въздушни десанти и терористични организации? (чл.540, т.4 от сега действащия устав)

История

Начало на обществената консултация - 16.01.2025

Приключване на консултацията - 15.02.2025

Справка за получените предложения - 27.06.2025

[Справка за отразяване на предложенията и становищата](#)